

Camí Ral

Montmajor

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Montmajor
Emplaçament Travessa el terme de Montmajor

Coordenades:

Latitud: 42.02794307260938
Longitud: 1.7345596218118198
UTM Est (X): 395244
UTM Nord (Y): 4653653

Classificació

Número de fitxa 08132 - 153
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Varis
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dg., 13/07/2003 - 02:00

Descripció

A Montmajor es creuen dos camins Rals: el de Berga a Solsona, i el de Berga a Cardona. Actualment resten alguns trams d'aquests camins, ja que una part s'ha utilitzat per fer passar les carreteres actuals, i altra part s'ha perdut en llaurar els camps i modificar les rutes. En els trams que es conserva, el camí fa

aproximadament entre 4 i 5 m d'ample, i es manté aquesta amplada en tot el seu recorregut. El camí Ral a Solsona passava per la baga de cal Titllot, Cortielles, la Torreta, Sant Pare Vell. El que portava a Cardona passava per sota la torre del castell de Montmajor i enfilava l'actual carretera cap al Pujol de Planès, d'aquí baixava a la riera de Navel i seguia paral·lel a la riera fins a Cardona. Al segle XVIII es va construir el pont del Farell per facilitar l'accés a Cardona des del Pujol de Planès seguint el camí Ral. Mapa E. 1:50000.

Història

Els camins Rals eren camins públics utilitzats per les comunicacions generals i de més trànsit que posaven en comunicació poblacions importants. Eren patrimoni de la corona i construïts a expenses seves. A més dels camins Rals hi havia d'altres camins secundaris que unien pobles i llocs i que es van convertir en camins més importants a força d'utilitzar-los. Gran part d'aquests camins es van mantenir fins ben entrat el segle XX, essent substituïts per carreteres que conservaren alguns traçats. Un dels camins més transitats ja des de l'Edat Mitjana era el Camí Ral de Cardona, que unia les poblacions de Berga i Cardona (Strata Cardonensis), documentada al menys des del segle X (Riu, 1985). Aquest camí des de Cardona seguia la riera de Navel de Cardona a Sant Joan de Montdarn, passant pel terme sud de Montmajor. L'altre camí Ral era el que portava de Berga a Solsona, seguint el mateix recorregut que actualment fa la carretera: Berga, Avià, L'Espunyola, Sant Feliu de Lluelles, castell de Navès i pel Vinyat fins a Solsona. Generalment als camins hi havia serveis propers, com els hostals o hospitals que es trobaven a prop de grans nuclis habitats i en els camins més importants. Al camí Ral de Cardona al seu pas per Montmajor hi havia hostal a cal Bisbe (Hospital del Bisbe o de Malafogassa), a Sant Pare i als Plans de Montmajor la fonda de cal Titllot; donaven alberg o acolliment a viatgers i, en alguns casos, a pobres. El 5 d'octubre de 1345 la vescomtessa Beatriu mana que als que vagin de Castellfollit a Berga han d'anar pel camí ral que va a Cardona, amb pagament de lleuda (Serra Vilaró, 1962, vol. I).

Bibliografia

SANTANDREU, M.D.; SERRA, R. (1984). Dels camins romans a les carreteres asfaltades. L'Erol, núm. 9. Àmbit de Recerques del Berguedà. GALERA I PEDROSA, Andreu (1996). Els camins medievals en la Catalunya central: entorn les Stratae Kardonensia i la Via Salinaria. A "Dovella", n° 17, pàgs. 21-28. SERRA VILARÓ, J. (1962). Història de Cardona. 4 vols. Sugrañes hermanos, Tarragona. RIU, M. (1985). Els camins medievals i els ponts de Vallonga i de les Cases de Posada. Cardener, revista editada per l'Institut d' Estudis Locals de Cardona. N° 2, pàgs. 65- 87.